

Generalna skupščina Združenih narodov podprla uporabo projekcije Equal Earth za prikaz sveta

16.9.2026 - | gov.si

Generalna skupščina Združenih narodov je v začetku septembra sprejela resolucijo, s katero za prikaz sveta priporoča uporabo kartografske projekcije Equal Earth. Resolucijo je podprlo 164 držav, njen namen pa je spodbujati čim bolj verodostojen prikaz površin celin in držav na svetovnih zemljevidih.

Odločitev odpira širšo razpravo o pomenu kartografskih projekcij in vplivu različnih načinov prikaza Zemlje na razumevanje geografskega prostora. Čeprav resolucija za države članice ni zavezujoča, naj bi vplivala na uporabo zemljevidov v mednarodnih organizacijah, izobraževalnih ustanovah in drugih institucijah.

Zakaj je pomembna izbira projekcije?

Ker Zemlje ni mogoče brez popačenj preslikati na ravno površino, vsaka kartografska projekcija predstavlja kompromis med ohranjanjem različnih lastnosti, kot so oblike, površine, smeri ali razdalje. Tradicionalna Mercatorjeva projekcija, ki se uporablja že od leta 1569, zelo dobro ohranja kote in smeri, zaradi česar je še danes nepogrešljiva v navigaciji. Vendar pri prikazu sveta močno popači velikosti območij, zlasti v bližini polov.

Na Mercatorjevem zemljevidu je na primer Grenlandija videti primerljive velikosti kot Afrika, čeprav je afriška celina v resnici približno štirinajstkrat večja. Prav odpravljanje takšnih popačenj je eden glavnih namenov projekcije Equal Earth.

Vsaka kartografska projekcija ima svoj namen. Ena je primernejša za navigacijo, druga za prikaz površin, tretja za analize ali učenje geografije. Zato je pomembno, da uporabniki zemljevidov razumejo, da zemljevid ni le slika, ampak premišljen prikaz prostora z določenimi prednostmi in omejitvami.

Novica OZN nas spomni, da kartografija ni samo risanje zemljevidov. Je način, kako prostor predstavimo, razložimo in razumemo. Pravilna izbira kartografskega prikaza pomaga, da svet vidimo bolj sorazmerno, natančneje in pravičneje.

Lastnosti projekcije Equal Earth

Projekcija, predstavljena leta 2018, sodi med ekvivalentne projekcije, kar pomeni, da ohranja pravilna razmerja med površinami celin in držav ter omogoča realnejši prikaz njihove dejanske velikosti.

Projekcija Equal Earth s svojo zasnovo združuje vizualno privlačnost in preglednost ter hkrati zmanjšuje izkrivljanje velikosti območij, zaradi česar je vse pogostejše uporabljena pri tematskih in izobraževalnih zemljevidih sveta.

Pomen za geodetsko in kartografsko stroko

Razprava o svetovnih kartografskih projekcijah ponovno opozarja na pomen kartografskega znanja in pravilne interpretacije prostorskih podatkov. Izbira projekcije ni zgolj tehnično vprašanje, temveč vpliva tudi na način, kako razumemo globalne prostorske odnose in razmerja med posameznimi deli sveta. Zato ostaja poznavanje prednosti in omejitev različnih projekcij ena od temeljnih nalog sodobne kartografije.

Kot zanimivost

Naj na koncu kot zanimivost dodamo še to, da je pri nastanku projekcije Equal Earth sodeloval tudi slovenski znanstvenik dr. Bojan Šavrič, ki deluje pri podjetju Esri v ZDA. Projekcijo so leta 2018 razvili Bojan Šavrič, Tom Patterson in Bernhard Jenny, danes pa je prepoznana kot ena od pomembnih sodobnih ploščinsko enakovrednih projekcij sveta.

Ekvivalentna zemljina kartografska projekcija | Avtor: Geodetska uprava

<https://www.gov.si/novice/2026-09-16-generalna-skupscina-zdruzenih-narodov-podprla-uporabo-projekcije-equal-earth-za-prikaz-sveta>